

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU PREGĂTIREA ȘI PERFECȚIONAREA AVOCAȚILOR

EXAMEN ABSOLVIRE
SESIUNEA NOIEMBRIE 2016

Drept european al drepturilor omului

Speta 1

I) FAPTELE PERTINENTE

Reclamanta, Parohia Greco-catolică din Luminița, a introdus o acțiune prin care solicita ca instanța să dispună ca Parohia ortodoxă din Luminița să îi permită reclamantei să desfășoare servicii religioase în biserica din localitate ce aparținuse reclamantei până în anul 1948, când cultul Greco-catolic din România a fost interzis în temeiul decretului nr. 358/1948. Acțiunea a fost introdusă în februarie 1996. Reclamanta a arătat că s-a adresat în repetate rânduri reprezentanților Bisericii ortodoxe în vederea constituirii unei "comisii mixte", în conformitate cu prevederile Decretului-Lege nr. 162/1991 (a se vedea infra, textul legal indicat), însă toate aceste demersuri au rămas fără rezultat.

Prin hotărârea pronunțată la data de 24 octombrie 1998, judecătoria a admis acțiunea reclamantei. Instanța a considerat că refuzul pârâtei de a răspunde la cererea reclamantei era abuziv. A mai stabilit apoi că, potrivit recensământului din 1991, 27,8% din populația localității Luminița aparținea cultului Greco-catolic și a considerat că, dat fiind că acest cult nu deținea în localitatea Sâmbăta nici un lăcaș de cult, refuzul Bisericii Ortodoxe de a permite oficierea de slujbe greco-catolice într-una dintre cele două biserici ale localității era de asemenea abuziv.

Instanța a mai ținut seama și de prevederile Decretului 187/1949, în vigoare la acel moment, potrivit cărora atunci când mai mult de 10% dintre adepții unui cult îl părăsesc pentru a se afilia altui cult, un procent egal din patrimoniul cultului părăsit este transferat celui alt cult. Prin urmare, 27,8% din patrimoniul parohiei ortodoxe a fost transferat în patrimoniul parohiei greco-catolice în 1990, atunci când aceasta s-a reconstituit. În consecință, ne aflăm în prezența unei coproprietăți a celor două culte religioase din Luminița asupra bisericii parohiale. Instanța a dispus deci ca pârâta să îi permită reclamantei să officieze slujbe religioase în biserica ce formează obiectul litigiului, fără ca

această folosire să aducă atingere drepturilor reclamantei. În acest scop, instanța a stabilit un orar alternativ de folosire a bisericii, potrivit principiului echității.

Apelul introdus de parohia ortodoxă împotriva acestei hotărâri a fost respins de Tribunalul Bihor în 17 octombrie 2000, care a adăugat că până în momentul reglementării situației litigioase pe cale legislativă, se impune utilizarea în comun a edificiilor religioase de către cele două culte.

Parohia ortodoxă a introdus un recurs arătând că procentul reținut de prima instanță era, în realitate, mult mai mic, așa cum rezulta din recensământul realizat în 20 octombrie 2000; de asemenea, recurenta a mai depus la dosar o serie de hotărâri judecătorești prin care acțiuni similare cu cele ale reclamantei au fost respinse ca inadmisibile pe motivul că trebuia aplicat Decretul 162 iar litigiul soluționat mai întâi de „comisia mixtă”. Reclamanta a depus întâmpinare arătând că problema cotei era o chestiune de fapt și că alte parohii greco-catolice câștigaseră acțiuni similare, depunând, în anexă la întâmpinarea sa, alte hotărâri prin care alte parohii avuseseră câștig de cauză. În consecință, indica reclamanta, o soluție diferită ar conduce la o discriminare, având în vedere că alți reclamânți, în aceeași situație, câștigaseră acțiuni în aceleași situații; de aceea, în baza art. 14 din CEDO, instanța nu putea să respingă acțiunea sa ca inadmisibilă.

Recursul parohiei ortodoxe a fost admis de către Curtea de Apel Oradea în 13 februarie 2002, aceasta respingând ca inadmisibilă cererea reclamantei. În motivare, Curtea de apel a arătat numai că „Decretul Lege nr. 162/1991 reprezintă o lege specială care derogă de la dreptul comun. Potrivit acestui Decret-Lege, litigiile referitoare la dreptul de proprietate sau de folosință asupra edificiilor religioase sunt excluse din sfera de competență a instanțelor de judecată, competența soluționării lor revenind exclusiv comisiilor mixte constituite în temeiul acestui Decret-Lege.”

DECRET - LEGE Nr. 162 din 24 aprilie 1991 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică)

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 54 din 25 aprilie 1991

ART. 3 Situația juridică a lăcașurilor de cult și a caselor parohiale care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică) și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanți clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri.

II) CERINȚE PE FOND

Lucrare profesională 1

Analizați situația reclamantei din perspectiva articolului 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Lucrare profesională 2

Analizați situația reclamantei din perspectiva articolului 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

III) CRITERII DE EVALUARE

1) Modalitatea de expunere și sistematizare a motivării juridice, cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se demonstreze aplicabilitatea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului cauzei clientului;
- b) să se identifice principiile aplicabile, conform jurisprudenței CEDO, în soluționarea fiecărui tip de situație în parte (standardul Curții în protejarea dreptului);
- c) să se motiveze aplicarea efectivă a principiilor de la punctul b) la situația de fapt din cauză și soluția la care se ajunge; acolo unde este cazul, se vor indica argumente pro și contra;

2) Stilul lucrării: forma personală de exprimare, concizia, claritatea, indicarea surselor, **originalitatea**, fluența, logica și relevanța argumentării, creativitatea, etc.

Bibliografie selectivă

- *Convenția Europeană a Drepturilor Omului*, **Corneliu Bîrsan**, ediția a II a, Ed. C.H. Beck, 2010;
- *Dreptul la un proces echitabil*, **Radu Chiriță**, Ed. Universul Juridic, 2008
- *Procesul civil echitabil în jurisprudența CEDO*, vol. I, *Accesul la justiție*, **Dragoș Bogdan**, 2009;
- *Procesul civil echitabil în jurisprudența CEDO*, vol. II, *Echitatea stricto-sensu*, **Dragoș Bogdan**, 2011;

Speta 2

DI. Popescu Ion este cetățean român, s-a născut în 1955 și locuiește în Stuttgart, Germania.

Prin hotărârea din 26 octombrie 1994, Judecătoria Ploiești l-a condamnat în lipsă pe Popescu Ion la 2 ani și 10 luni de închisoare cu executare pentru furt. Pedepsa nu a putut

fi executată, în condițiile în care Popescu Ion părăsise țara și s-a sustras executării pedepsei.

Prin hotărârea definitivă din 13 octombrie 2006, Judecătoria Ploiești a constatat împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei și a revocat mandatul de executare a pedepsei.

La 23 decembrie 2006, Popescu Ion împreună cu soția sa care suferea de un handicap s-au prezentat la frontiera română pentru a-și vizita familia.

Popescu Ion afirmă că a prezentat poliției de frontieră o copie a hotărârii din 13 octombrie 2006. Cu toate acestea, a fost arestat în baza mandatului de executare a pedepsei.

Următoarea zi, a fost transferat la Penitenciarul Arad în vederea executării pedepsei aplicate prin hotărârea din 26 octombrie 1994.

La 27 decembrie 2006, conducerea penitenciarului a contactat Judecătoria Ploiești și, după ce a obținut o copie a hotărârii din 13 octombrie 2006, l-a pus în libertate. S-a susținut că poliția de frontieră nu avea cunoștință despre revocarea mandatului de executare a pedepsei și că doar din omisiunea unui funcționar, documentele nu au fost comunicate și înregistrate la poliția de frontieră.

Popescu Ion afirmă că s-a întors imediat în Austria în stare de șoc.

Popescu Ion apelează la un avocat și solicită o consultație scrisă.

El acuză că a ajuns în penitenciar în mod greșit și dorește o opinie juridică despre posibilitatea de a introduce o plângere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului împotriva României.

Lucrare profesională 3

Redactați răspunsul, presupunând că sunteți dvs. avocatul D-lui Popescu Ion. Argumentați dacă plângerea este admisibilă și motivați dacă acuzația D-lui Popescu Ion este întemeiată în raport de unul din articolele Convenției Europene a Drepturilor Omului.